

► “KURTARICI” MEHMET ŞİMŞEK

Erdoğan'ın saray rejimi, ekonomik sarsıntı olasılıklarını aşmayı öncelikli hedef olarak belirledi ve buna yönelik bir yeni kabine şekillendirdi. Mehmet Şimşek Türk kapitalizminin dümenine yeniden geçti. ► Sayfa 4

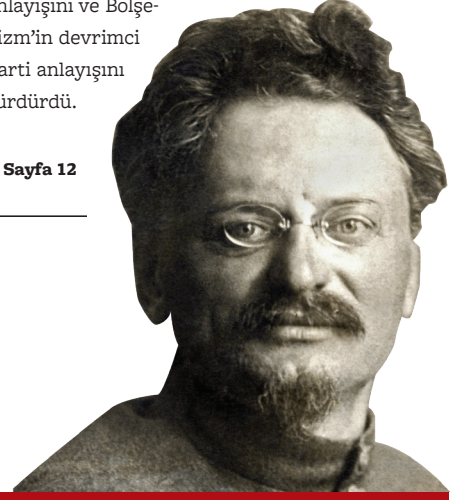
► NE OLACAK BU CHP'NİN HALİ..?

CHP ile ilgili “güncel” sorun her zaman masa altından sürdürdükleri “tekmeleşmelerin seçim sonuçları gerekçesiyle, daha doğrusu, bahanesiyle açık bir iktidar kavgasına dönüşmeye başlaması. ► Sayfa 5

► DEVRİMCİ MARKSİST, ENTERNASYONALİST LEV TROÇKİ

Eğer bugün devrimci Marksizmin sürekliliğinden bahsedebiliyorsak, bunu Troçki ve Sol Muhalefet savaşçılarına borçluyuz. O, Lenin'in Parti'sinin ve Komünist Enternasyonal'in yaşayan temsilcisi, “Son Bolşevik” ti. Marksizmin enternasyonalizm anlayışını ve Bolşevizm'in devrimci parti anlayışını sürdürdü.

► Sayfa 12

KIRMIZI

gazete

SAYI: 4 • 2023

YOKSULLUĞA VE PAHALILIĞA KARŞI “AKBELEN” OLMAK

Onların meşru mücadelesi sadece Sarayın değil yağmacı patronların kâbusu oluyor. Akbelen'de halk toprağın yağmalanmasına karşı, Saray güçlerine karşı bir savaş veriyor.

T artışmasız bizler için en önemli gündem hayat pahalılığı. Seçimlerin ardından yüksek enflasyon belası fırtınadan tufana doğru ilerlerken, biz de derin bir sefalete sürükleniyoruz. Hiç durmadan devam eden fiyat artışından dolayı alım gücümüz sürekli düşerken, pazara bile gitmeye korkar hale geldik.

ZAM YAĞMURU
Özellikle Temmuz 2023, yoksulluğun ve hayat pahalılığının zirve yaptığı bir aydı. TÜİK temmuz enflasyonunu yüzde 9,5, yıllık enflasyonu da yüzde 48 olarak açıkladı. Bu 59 yılın rekoruydu. Bağımsız araştırmalar yapan ENAG ise Temmuz enflasyonunu yüzde 13 ve yıllık enflasyonu da %123 olarak

açıkladı. KDV yüzde 20'ye çıktı. Akaryakıtta Temmuz'da yüzde 28, ilaçlara yüzde 16 ve ekmeğe yüzde 14 zam geldi. Yoksulun katığı simit 10 liraya dayandı. Aynı simit 2016'da 1,5 lira, 2021 yılında ise 3,5 liraydı. En son Ağustos ayı başında İstanbul'da toplu taşımaya yüzde 52 zam geldi. Zam yağmuru duracak gibi görünmüyor.

► Sayfa 3

EDİTÖRDEN

ZAMMI GÖRMEYEN SİZİN
DE MAAŞINIZ BİTTİ Mİ?

ALİ BÜYÜKDERE

Yüksek enflasyon karşısında ücretlerimiz her gün eriyor. Zam için bir kavga veriyoruz, aybaşı olmadan o para da erimiş. Biz işçileri yüksek enflasyon daha da dibe çekiyor. Kartlar, ek hesaplar boşaldı. Satacak ne varsa bir bir gidiyor. Satacak bir şey yoksa durum trajedi. Pahalılık her yönüyle bizleri bunalıma sokuyor. İşyerlerinde tüm işçiler gergin. Bir yandan işsizlik tehdidi, diğer yandan enflasyon nedeniyle eriyen ücretlerimiz... Artık hepimizi nefessiziz...

Erdoğan ve Saray emekçileri kandırıp seçimde oyu aldı. Seçimin ardından yapılan zamlar, artan hayat pahalılığının da gösterdiği gibi Erdoğan kendi neden olduğu krizi bizim sırtımıza yüklüyor. Sarayın derdi kapitalistleri rahatlatmak. Patronlara vergi affı, biz işçilerin sırtına vergi yükü... E hani muhalefet neden oluyordu bu zamlara! Patronlar için çalışıyorlar, mücadele eden işçiyi, muhalifi sopa ile korkutuyorlar.

Yine işçiler evimize eklemek götüremeyecek hale gelmişiz. Patron dostu zorba Saray hükümetinin seçilmesinde maalesef işçilerin de payı var. Burjuva partilerin bayraklarını sokaklarda sallayan işçi kardeşlerim, sabah oldu ve uyanmak için hala geç değil! Kölelik şartlarında çalışmaya mahkûm olan biziz, bu zamlara, bu yoksulluğa mahkûm edilen yine biziz.

İşçi kardeşler, hiçbir patron partisi işçiye, yoksula hizmet etmez. Zor günümüzde yanımızda olmaz. İşçinin dostu işçidir. Bir olursak hem patronların düzenine hem de partilerine karşı güçlü oluruz. Bu dünya bizim ellerimizde yükseliyor, o nedenle biz önce fabrikaları sonra dünyayı yönetmeliyiz.

Emek
Güncesi

DEDAŞ İŞÇİSİ HAKKINI İSTİYOR!

21 Temmuz'da Urfa, Mardin, Şırnak, Siirt, Batman'da, maaş zammı ve özlük hakları için greve çıkan DEDAŞ işçilerinden 200 kişi, kod46 ile tazminatları gasp edilerek işten çıkarıldı. İşçiler, Diyarbakır DEDAŞ binası önünde eyleme geçti. İşveren, grev kırıcılık yapmaya çalışarak sendikadan istifa edenleri işe geri almaya başladı. İşçilerin cevabı ise mücadeleye kararlılıkla devam etmek oldu.

Yaşasın DEDAŞ direnişi!

TAŞERON İŞÇİLİK KÖLELİKTİR!

Türk Telekom taşeron işçileri, kadrolu işçiler ile olan ücret farklı ve kendilerine uygulanan mobbing sebebiyle iş durdurdu.

Gebze'de Türk Telekom'un bünyesinde alt yapı ve bağlantı işi yapan işçiler "Taşeron çalışmaya hayır" dedi.

BİLSAN TEKSTİL İŞÇİLERİ DİRENİŞTE

Çorum'da bulunan Bilsan Tekstil fabrikasında, Öz İplik-İş sendikasına üye oldukları için 28 işçi işten çıkarıldı. Bilsan Tekstil, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin ihracat yapan şirket değerlendirilmesinde ilk 1000 şirketin arasında ve ünlü markalara üretim yapıyor. Fakat patron, sendikaya üye olan işçileri "küçülme" bahanesiyle işten çıkardı.

İşçiler, sendika ile birlikte fabrika önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. Atılan işçiler işe geri alınana ve sendikal hakları verilene kadar mücadeleye devam etmeye kararlılar.

İZBB TAŞERON İŞÇİLERİ

DİRENİŞE DEVAM ETME KARARI ALDI

İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 5 yıldır çalışan taşeron evde bakım işçileri işe geri döneceklerine dair verilen sözün tutulmasını ve kadrolu çalışma istiyor. İşçilere, en geç Ağustos ayında işe başlayacaklarına dair söz veren İzmir Belediyesi sözünü yine tutmadı. İşçiler bu hak-

s i z -
l i ğ a
k a r ş ı
m ü c a -
d e l e y e
d e v a m
e t m e k a r -
r a r ı a l d ı .

CORNING GREVİ

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ABD'li Corning fabrikasında, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işçilerin talep ettikleri ücret karşılanmayınca 14 Temmuz'da grev kararı alındı.

Lastik-İş sendikasına üye olan işçiler, sefalet ücretini kabul etmiyor. Talepleri karşılanana kadar grev devam edecek.

9 AYDIR GREVDELER

Düzce'de bulunan Aluform Pekintaş fabrikası işçileri, Türk Metal sendikasına üye oldukları için tazminatsız olarak işten çıkarıldı. Kod25 ve kod29'dan işten çıkarılan işçiler aylardır fabrika önünde haklarını talep ediyor. Patron, işçilerin eylemlerini Valilik kararıyla yasaklattı. İşçiler bu yasağa karşı, haftanın belli günlerinde dönüşümlü olarak grup şirketlerin önüne giderek eylemlere devam ediyor.

İŞÇİLER İSTERSE HAYAT DURUR!

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üye olan Plasmek Makine işçileri, zam talebiyle iş durdurdu. Taleplerine karşılık oyalama yaptıklarını söyleyen işçiler, iş durdurarak yönetimi uyardı.

SPUTNİK TÜRKİYE'DE GREV KARARI

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine Sputnik Türkiye çalışanları greve çıktı.

ETİ MADEN İŞÇİLERİ

Bandırma'da bulunan Eti Maden fabrikasında, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde talepleri karşılanmayan işçiler, anlaşmazlık devam ederse 17 Ağustos'ta greve gitme kararı aldı. Petrol-İş sendikasına üye olan işçiler, seçim sonrası önceden verilen tüm sözlerin askıda kaldığını söyledi.

COLGATE - PALMOLIVE İŞÇİLERİNİN
GREVİ

İnsanca çalışma koşulları ve daha iyi bir ücret için 12 Temmuz'da greve çıkan Gebze Colgate - Palmolive işçileri, sıcak hava koşullarına rağmen haklı talepleri için mücadeleye devam ediyor. ■

Akbelen Direnişi Pusuladır

Sefalet Düzeni

Ülkede açlık sınırı 11 bin 658 liraya, yoksulluk sınırı 37 bin 974 liraya ulaştı. Nüfusun önemli bir kesimi açlık sınırında bir ücretle geçinmek zorunda bırakıldı. 2000 öncesi emekli olanların tamamı, 2000-2008 arası emekli olanların yüzde 80'i açlık sınırının altında yaşıyor. Tam bir sefalet düzeni...

Emekçi halkın kredi kartları ve kredi limitleri de artık doldu. Toplam kart harcaması Haziran ayında 785 milyar iken, Temmuz'da bu rakam 839 milyar liraya çıktı. 3,8 milyon kişi icra takibine düştü. 3,6 milyon kişi sosyal yardımlarla geçinmeye mahkûm edildi.

Birleşmezsek

Sarayın yaptığı tercihlerin sonucu olarak bizler yoksullaşırken, zenginlerin serveti büyümeye devam ediyor. Saray'ın bir çözümü var mı? Hayır! Sadece seçime kadar işsizliğin artmasını engellemeye çalışıyor. Bir yandan da iç talebi kısımaya, dış borç ile de ihracatı döndürmeye çalışıyor. Denedikleri her formül patronları ve kendi servetlerini, güçlerini korumak için.

Farklı işkollarında, özel sektörde, belediyelerde ve kamuda işçi kardeşlerimiz işten çıkarılma, yoğun çalışma, yüksek performans tehdidi ile karşı karşıyalar. Bıçak kemikte ama biz emekçiler saldırılara örgütsüz ve birliksiz yakalandık. Patronlar da bunu aleyhimize kullanıyorlar. Eğer birleşmezsek büyük bir işsizlik dalgası sokaklarımızı kuşatacak.

Evet, Saray'ın ve patronların bu krizde imdadına sendika bürokratları ve burjuva muhalefet yangın söndürücüleri ile koşuyor. O da yetmezse devletin copu, gazı hazırda bekliyor. Ancak bütün bunlar bizim örgütsüzlüğümüze mazeret değil. Seçim sonrası moral bozukluğunu bir kenara bırakıp mücadelelerimizi birleştirmemiz ve fabrikalardan sokaklara seferber olmamız gerekiyor.

Akbelen Direnişi Pusuladır

Bu sessizliği cüretleriyle, kararlılıklarıyla bozuyor Akbelen direnişçileri. Onlar Saray'ı ve onun etrafında kümelenen yağmacı sermayeyi durdurmanın yolunu gösteriyor. Onların meşru mücadelesi sadece Saray'ın değil yağmacı patronların kâbusu oluyor. Akbelen'de halk toprağın yağmalanmasına karşı, Saray güçlerine karşı bir savaş veriyor.

Onlar topraklarımızı yağmalayanlara, suyumuzu kirletenlere, emeğimizi çalanlara karşı durdukları için şiddete maruz kalıyorlar. Rejimin tüm çarklarını kırıyorlar. Çünkü bu zorba Saray rejimi Ege'nin ormanlarını

yağmalayan maden şirketlerine, kereste şirketlerine, bu malzemeleri kullanan inşaat şirketlerine ve halkı dövenlerin copunu, mermisini, tomasını üreten silah tüccarlarına dayanıyor. Güzel Ege'nin ormanları bu yağmacı şirketlerin çöplüğü haline getirildi. Ezcacıbaşı'ndan Zorlu'ya, Nuroldan Cengiz'e yağmadan pay almak için oradalar. Mafyası, jandarması onların yağma düzeni sürsün diye orada. Çünkü maden ihracatı rekorda ve son 5 yılda 4 kat büyümüş. Kâğıt ve orman ürünleri ihracatı da 2015'ten bu yana 2 katına çıkmış. Önce özelleştirmeye şirketleri yağmaladılar, şimdi topraklarımızı, suyumuzu kirletiyorlar.

İşte Akbelen direnişçileri, bu zorba ittifakın karanlığını aydınlatıyor. Ve onlar zorba bir rejime karşı tek çıkış yolunun haklarımız için seferber olmak olduğunu gösteriyorlar. Muğla'nın köylerinden büyük şehirlere hepimizi onlar birleştiriyorlar. ■

PELSAN'da Sendikal Süreç

PELSAN işçileri, TEKSİF sendikasına üye olarak sendikalı olmak istemişlerdi. Ancak sendikal örgütlenmeyi istemeyen işveren çeşitli bahanelerle birçok işçiyi işten çıkarttı.

KG HABER

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde, medikal tekstil üreten PELSAN işçileri, TEKSİF sendikasına üye olarak sendikalı olarak çalışmak istemişlerdi. Ancak sendikal örgütlenmeyi istemeyen işveren türlü bahanelerle birçok arkadaşımızı işten atmıştı.

Atılan işçi arkadaşlarımız kısa bir direnişin ardından TEKSİF'in direnişi sürdürme yönünde yeterli desteği vermemesi ve işverenle uzlaşmanın bir yolunu araması nedeniyle yasal sürece devam etme kararı aldılar.

Mahkeme sürecini başlatan işçiler haklarını elbette alacaklar. Peki ya Pelsan'da çalışmaya devam eden kardeşlerimize ne oldu? Sendikalı olmamak koşuluyla verilen vaatler tutuldu mu?

Sendikadan istifa et!

Sendikadan istifaya zorlanan işçi arkadaşlarımıza Haziran ayında %50 zam yapacağız, Kurban Bayramı'nda ek ikramiye vereceğiz, promosyon hesaplarımıza yatırılacak ama ilk olarak siz sendikadan istifa edin, denmişti. İnsan kaynaklarında e-devlet üzerinden istifa ettirilen işçi arkadaşlarımızdan belirli aralıklarla e-devlet hesaplarını göstermeleri isteniyordu. Ancak buna rağmen işçilere verilen sözler tutulmuş değil.

İşverenin vermiş olduğu sözlere kanan arkadaşlarımız, şimdi tamamen göz hapsindeler ve atıkları her adım takip ve gözlem altında.

Sarı sendikacılık

Sendikanın da işin üzerine gitmesi sonucunda Pelsan'da sendikal faaliyet tamamen durmuş durumda. Yeterli hazırlığı, örgütlülüğü yapmadan sendikalaşmaya giden, işçileri sadece internetten üye yapmayı sendikacılık sanan bir anlayışın yenilmesi kaçınılmazdır. Üstüne daha örgütlenme bitmeden, fabrika önünde açık açık sendikalaştığını gösteren davullu zurnalı eylemlerle işverene hamle yapma hakkı tanımıştır.

İşveren elbette haksızdır. Ancak bu haksızlık sendikacıların yaptığı hataları görmezden gelmemizi gerektirmez. Ve elbette öncü işçilerin bu saldırılara karşı gerekli önlemleri alamadığını da eklemeliyiz. Hızla süreci bitirme iyimserliği ve hazırlıksızlık bu olumsuz sonucu doğurmuştur.

Pelsan'a bugün olmasa da yarın sendika muhakkak girecek. ■

EDİTÖRDEN

BU HALİYLE SENDİKANIN
İŞÇİYE BİR FAYDASI VAR MI?

Sarı sendikacılıktan, mafya sendikacılığa her tür sendika bürokratin sendikalarımıza çöktüğü ortamda, işverenler ve sendika ağaları sanki kardeş gibi kol kola boy gösteriyorlar.

BAHATTİN YALÇIN

İşçi sendikaları, haklarımızı işverene karşı koruyan, refah seviyemizi arttırmak için toplu iş sözleşmeleri yapan bizim kurumlarımızdır. Ancak son yıllarda böyle olmadığını her sözleşme dönemlerinde görüyoruz. Kuşkusuz böyle olmayan az sayıda sendika ve şube var.

Yoksulluk sınırının 40 bin TL'ye yaklaştığı şu günlerde, yapılan toplu iş sözleşmelerini gördükçe bu soruya daha fazla soruyorum: Eğer işçi gelir kaybederken, işveren sürekli kazanıyorsa, sendikalar neden var?

İmzalanan sözleşmelere bakarsak, asgari ücretle başa baş giden bir ücret uygulaması var. İşvereni zorlamayan, vereceği üç kuruşu büyük bir lütf gibi gören, işveren temsilcisi gibi davranan işçi sendikaları olduğu sürece yoksulluk sınırı altında ezilmeye mahkûm olacağız.

Neden böyle?

Sarı sendikacılıktan, mafya sendikacılığa her tür sendika bürokratin sendikalarımıza çöktüğü ortamda, işverenler ve sendika ağaları sanki kardeş gibi kol kola boy gösteriyorlar. İşçi alımından, işçi çıkışlarına kadar birlikte hareket eden bu anlayış, içeride muhalif ses de bırakmıyor. Greve çıkmadan işveren ne verirse kabul eden bir anlayış bu... Yeni iş yerlerinde de hiçbir hazırlık olmadan işçileri örgütüyor, çıkışlar başlayınca tepeden uzlaşmaya gidiyorlar. Atılan öncüler işsiz kalırken, kötü bir sözleşmeye kardeşlerimiz mahkûm ediliyor. Grev yok, çadır yok, eylem yok!

Sendika Bürokratları

İşçinin aidiyetiyle saray gibi binalar diken, son model araçlara binen, yüksek maaşlar alan sendika bürokratları olduğu sürece sendikalarımızı mücadele organları haline getiremeyiz. Bunları o koltuklardan indirmediğimiz sürece işçi sınıfımız kazanamaz.

Asgari ücret dahi belirlenirken ücretleri fazla arttırmayın, bizler sözleşmelerde zor durumda kalıyoruz diyen sendikacılara tahnîk ediyoruz. Bu bürokratlar işçi sınıfının örgütsüzlüğünden güç almaktadır. İşçilerden kopmuş, kendini işverene kaptırılmış, çürümüş sendika bürokratlarının yönettiği sendikalarda köklü bir değişim olmadan işçi sınıfının yüzü gülmeyecek.

Tek isteğimiz insanca yaşamak, onuru-muzla kazanmak. Bunun için elini taşın altına, gövdesini, aklını emek mücadelesine adayan, koyan tüm emekçi sınıfa selam olsun.

MEHMET ŞİMŞEK
BİR SALDIRI PROGRAMININ KOÇ BAŞI

Erdoğan'ın saray rejimi, ekonomik sarsıntı olasılıklarını aşmayı öncelikli hedef olarak belirledi ve buna yönelik bir yeni kabine şekillendirdi.

MURAT YAKIN

14-28 Mayıs seçiminin sonuçları ciddi artçı sarsıntılara yol açtı. Burjuva muhalefetin restorasyon hülyaları ağır şekilde dağılırken, Erdoğan'ın saray rejimi, ekonomik sarsıntı olasılıklarını aşmayı öncelikli hedef olarak belirledi ve buna yönelik bir yeni kabine şekillendirdi. Mehmet Şimşek Türk kapitalizminin dümenine yeniden geçerken, "Dahi Türk Kızı" olarak adlandırılan uluslararası sermaye piyasalarında namı Hafize Gaye Erkan'a Merkez Bankası yönetimi teslim edildi.

Belki okuyucularımıza tuhaf gelecek ama hatırlatmakta yarar var, seçimlerden hemen önce hem Erdoğan hem de Muhalefet Şimşek'i Ekonomi yönetiminin başında görmek istiyordu.

Yeni Dönem

Bu Mehmet Şimşek'in ilk bakanlığı değil. Daha önce çeşitli AKP hükümetlerinde; 29 Ağustos 2007- 1 Mayıs 2009 arası Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanlığı, 1 Mayıs 2009- 24 Kasım 2015 arası Türkiye Hazine ve Maliye Bakanı ve nihayet 24 Kasım 2015- 9 Temmuz 2018 arası Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcılığı görevlerini yaptı. Öyleyse şu soruyu sormanın tam zamanı; Saray ile uzun zamandır mesafeli bir görüntü vermekte olan Mehmet Şimşek'e neden tekrar "kurtarıcı" kostümü giydirildi?

Seçimlere her tarafından dökülen bir ekonomi ve bir dizi belirsizlikle ile giden Saray Rejimi, yeni dönemde Mehmet Şimşek ile yabancı sermayeye güven verip, kaynak sağlayarak nefes almak için sondaj yapmayı hedefliyor. Mehmet Şimşek ve ekibi tam olarak bu finansal çevrelerle temas geliştirmenin olasılıklarını temsil ediyorlar.

Yerel seçimlere kadar

Mehmet Şimşek'ten istenen, ne yapıp edip tefeci parasını -Kapitalist Finans çevreleri buna sıcak para demeyi seviyorlar- Türkiye'ye yeniden çekmek. Bu sayede 9 ay sonra yapılacak yerel yönetim seçimlerine kadar kur üzerinde oluşacak baskıyı bir nebze hafifletmek hedefleniyor. Çünkü Mehmet Şimşek'in gerçek kerameti tam da burada. Dünyada tefeci parasını yönetme konusunda beceri sahibi az sayıda kişiden biriyle karşı karşıyayız.

IMF'siz bir IMF programı

Şimşek, uluslararası sermaye açısından bilinmezliklerle yüklü olan tek adam rejimine uluslararası desteği yeniden sağlamak üzere, büyük

sermayenin çıkarlarının temsilinde en uygun kişi. Alacaklıların senetlerini güvenceye almak onunla mümkün. Şimşek'in üstlendiği rol, aslında bir zamanlar Kemal Derviş'in üstlendiği gibi IMF'siz bir IMF programını parlatarak devreye sokmak.

Şüphe yok, saray rejiminin yeni kabinesi bir saldırı programına hazırlanıyor. Kabinenin ilk icraatı olan ve ülkeyi daha da yoksullaştıran zam yağmuru bu durumun en açık kanıtı. Ekonomi yönetiminin başında artık "Asgari ücretin artırılması zulümdür" diyen biri oturmakta. Şimşek'in temel hedefi önümüzdeki dönemde işgücü piyasasının alabildiğine esnekleştirilmesi, güvenceden arındırılması ve kıdem tazminatının varlık fonuna devrine odaklanmak. Bakan Şimşek'e göre istihdam artışının önündeki en büyük engellerden biri "kıdem tazminatı yükü".

Yeni Enflasyon Şoku

Şurası çok açık ki, toplumu tüm sektörleri içine alacak ikinci bir enflasyon şoku dalgası beklemekte.

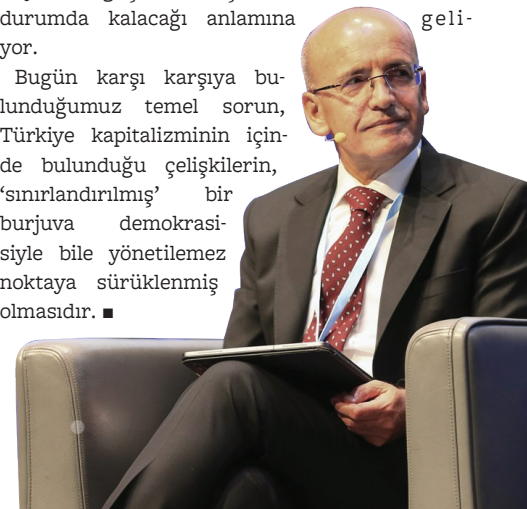
Mehmet Şimşek'in "IMF'siz IMF reçetesinin" en bariz sonuçları, parasal ve maliye politikalarında daralma, ekonominin düşük büyüme yönünde frenlenmesi ve istihdamda yaşanacak gerileme olacak.

Ülkede ulusal paranın uğradığı değer kaybıyla işletme sermayeleri ve tasarruflar eriyor, orta ve küçük üretici, esnaf ve küçük tüccar korkunç bir borç yükü altında eziliyor. Rejimin, tüm bunlar karşısında emeği baskılamak, daha ucuza ve daha çok, daha örgütsüz ve daha dışlanmış şekilde çalışmaya zorlamaktan başka; işçi sınıfının bastırıldığı, ülkenin yeraltı kaynaklarının doğal yıkımlar pahasına sermayeye sunulduğu, kârların bir dikta yönetimiyle garantiye alındığı bir formülden başka "çözümü" yok.

Baskı Artacak

Sınıf mücadelesinin dinamikleri açısından bu durumun anlamı şu; Emekçiler ve yoksul yığınlar, önümüzdeki dönemde işçi sınıfı ve emekçilerin talepleri karşısında daha direngen ve zalim bir tek adam rejimi bulacaklar. Bu kaçınılmaz olarak işçi sınıfının önümüzdeki dönemde daha büyük bir güç ve dirençle mücadele etmekte kalacağı anlamına geliyor.

Bugün karşı karşıya bulunduğumuz temel sorun, Türkiye kapitalizminin içinde bulunduğu çelişkilerin, 'sınırlanmış' bir burjuva demokrasiyle bile yönetilemez noktaya sürüklenmiş olmasıdır. ■

NE OLACAK BU CHP'NİN HALİ..?

Büyük bir enerji sarfiyatına rağmen kaybedilen çok kritik bir seçimin ardından, rejimden yılmış geniş bir muhalif kesimin ağır hayal kırıklıkları eşliğinde yine “Ne olacak bu CHP'nin hali?” noktasına gelmiş bulunuyoruz! Ancak CHP ile ilgili asıl sorun çok daha derinlerde yatıyor. Ortada, ayrıca tartışılması gereken sınıfsal, toplumsal, ideolojik ve politik boyutlarıyla “tarihsel” bir sorun var.

Parti içi mücadele

CHP ile ilgili “güncel” sorun ise parti içindeki çeşitli güç odaklarının hemen her zaman masa altından sürdürdükleri “tekmeleşmelerin”, seçim sonuçları gerekçesiyle, daha doğrusu, bahanesiyle açık bir iktidar kavgasına dönüşmeye başlaması. Başka siyasi nedenlerle birlikte bu kavga, önümüzdeki yerel seçimlerde muhalefetin elindeki başta İstanbul, bir dizi büyükşehir belediyesinin kaybıyla sonuçlanabilir. Elbette bir iktidar hedefi veya hevesi vardır, ancak CHP'de asıl ve öncelikli olanın “parti içi iktidar” olduğu, bunun çoğu zaman siyasi iktidarı almaktan bile önemli olduğu bilinir! CHP ne de olsa bir nevi “Devlet”tir! Bu nedenle bazı uzlaşma görüntülerine rağmen kavganın açık veya örtülü biçimleriyle önümüzdeki aylarda giderek büyüme ihtimali güçlüdür.

Değişim

Parti içi mücadelenin bugünkü temel sloganı olan “değişim”, bilindiği üzere, bizim siyasi dünyamızda her anlama çekilebilecek sihirli bir sözcüktür. Çoğu zaman statüko-yu mümkün merteye aynı biçimde muhafaza etme amacını maskeler! Görüldüğü ve anlaşıldığı kadarıyla, parti içi iktidar mücadelesinde öne çıkan değişim talebinin, örneğin geçmişte “Ortanın Solu” şiarıyla

CHP ile ilgili “güncel” sorun her zaman masa altından sürdürdükleri “tekmeleşmelerin seçim sonuçları gerekçesiyle, daha doğrusu, bahanesiyle açık bir iktidar kavgasına dönüşmeye başlaması.

uç veren, bazı alanlarda ideolojik sınırları zorlayan yeni bir program temelinde partinin 70'li yıllarda iki kez seçim kazanıp iktidar olmasını sağlayan değişime benzer bir nitelik taşımadığı açık. Eğer bir “değişim” yaşanacaksa da bunun büyük ihtimalle daha sağa doğru olma ihtimali büyük. Şu ana kadar talepler esas olarak Genel Başkan ve üst yönetimin değişmesi ve haliyle yerlerine başkalarının (mesela biz!) gelmesiyle sınırlı. Tartışmanın düzeyine bakıldığında, çeşitli hamasi süslemeler eşliğinde (şimdilik) başlıca siyasi gerekçe olarak öne sürülen seçim başarısızlığının gerçekte bir “değişim” nedeninden ziyade birilerini alaşağı etme “fırsatı” olarak

eleştirinin yanı sıra, partiye destek veren ve 28 Mayıs gecesinde bu yana moral bozukluğu içindeki büyük bir kitlenin tepkisine de yol açabilir. Ancak CHP'nin böyle tepkilere karşı bağışıklığı vardır: Öncelikle “alternatifi yoktur” ve zaten (her daim olduğu üzere) bu itirazların “zamanı değildir”! O nedenle seçmen, günü geldiğinde, Kılıçdaroğlu'nun deyişiyle “tıpış tıpış” sandığa gidip CHP'ye oy verecektir!

Sağ açılım!

2002'den bu yana yapılan 6 parlamento seçiminde CHP'nin ortalama oyu yüzde 23,20'dir. Birkaç küçük sağ partiyle ortak liste yaparak girdiği son parlamento seçimlerinde ise

görüldüğü anlaşılıyor. Ancak unutulmaması gereken, siyasette en “yüzeysel” görüntülerin dahi daha derinlerdeki birtakım niyet ve ilişkilerin, daha karmaşık birtakım durumların ifadesi olabileceğidir.

CHP nin alternatifi

Var olan koşullarda büyük bir sorumsuzluk örneği olarak görülebilecek böylesine bir kavga, pek çok

CHP'nin oyu 25,35'tir. Yani, diğer partilerin birkaç puanlık oyu çıkarıldığında ortalamanın değişmediği açıktır. CHP'nin, solunu “çantada keklik” görüp “sağa açılması”, daha da milliyetçileşmesi, önüne gelenle “helalleşmesi” beklediği sonucu vermemiştir. Milliyetçi-mukaddesatçı ve muhafazakâr gericiliğin hemen her çeşidinin siyasi olarak en orijinal halleriyle boy gösterdiği

bir ülkede başka türlü mümkün değildir.

CHP : kimin partisi?

Bir burjuva partisi olarak bazen kendi solculuğundan, hatta solculuğunun gölgesinden bile rahatsızlık duyan CHP'nin solunda onu geçmiştekine benzer biçimde etkileyebilecek bir toplumsal-politik basınç yoktur. İşçi sınıfı hareketi ve sosyalist hareket, zaman zaman kıpırdanır gibi olsa da CHP'yi geçmiştekine benzer bir “alarm” durumuna geçirme gücüne bugün için sahip değildir. Zaten o zamanlar da gerçek amacı (kendi açık ifadeleriyle) soldaki radikal akımların işçi sınıfı üzerindeki (devrimci) etkilerini önlemek olan “anti-komünist” bir düzen partisinin durduk yerde sola yönelmesi, daha da köpürttüğü şoven milliyetçilikle mücadele etmesi ve kitleleri bu yönde eğitip-etkilemesi beklenemez. CHP, içinde yer alan solculara-sosyal demokratlara rağmen hiçbir zaman gerçek anlamıyla sosyal demokrat bir parti olmamıştır. CHP, Ecevit ile başlayan “sol” döneminde bütün “halkçılık” iddialarına rağmen, en kritik anlarda emekçi halkı değil, “devlete hizmet” ve “ekonomik gelişme” adına, o devlete ve ekonomiye sınıfsal damgasını vuran sermayeyi tercih etmiştir. Sermaye her defasında CHP'den kolaylıkla vazgeçse de CHP sermayeden hiç vazgeçmemiştir!

Bir “müesses nizam” partisi olarak CHP, pek çok yönden bir “hayal kırıklığı” kaynağıdır. Üstelik “kendinden koparak” tek parça halinde başka bir yola girme ihtimali de çok zayıftır. (Eğer hâlâ kuruluyorsa) CHP üzerinden eşit ve özgür bir gelecek hayali kurmak, işçi sınıfı ve bütün emekçiler için abesle iştir. galdır.

Ama insan yine de merak ediyor: “Ne olacak bu CHP'nin hali?” ■

İşçi Sınıfının Kavgasında Militan bir Troçkist Ahmet Doğançayır

ESAT ERDOĞAN

4 yıl önce Temmuz ayında Ahmet Doğançayır yoldaşı kaybettik. Ölmeden birkaç hafta önce Kadıköy'de toplanmış, son yazıları ve Kırmızı Gazete'nin geleceğini konuşmuştuk. Bir kısmı 12 Eylül sonrası gördüğü ağır işkencelerden miras kalan sağlık sorunlarına rağmen, bir işçi gazetesi etrafında yeniden inşayla heyecanlı ilgileniyordu. Bu görüşmeden kısa bir süre sonra maalesef ölüm haberini aldık.

Geçen dört yıl boyunca onun devrimci kişiliğini ve mücadelesini genç devrimcilere yeterince anlatamadığımızı fark ettik. Aslında sadece O değil, oqq dönemin Troçkistlerinin militanca mücadelelerinin çoğu unutulmuştu. Bazı şeyleri açıkça anlatmak mümkün değildi, yayınlar varsa da çoğu adeta kayıptı, arşivlerin önemli bir kısmı ise devletin elindeydi. Özellikle fikri metinlerin bulunduğu Sürekli Devrim, Ne Yapmalı, Sosyalist Mücadele Defterleri, İşçi Cephesi vb. yayınların toplanıp derlenerek devrimcilere sunulması hâlâ büyük önem taşıyor. 12 Eylül öncesi dönemin olabildiğince doğru bir tarihçesini çıkarmak istediğimizde eldeki belgelerin ne yazık ki çok yetersiz olduğunu gördük. Bu eksikliği gidermek için darbe sonrası dönemin, polis, savcılık, mahkeme tutanaklarına başvurmak zorunda kaldık. Zira devlet, eksik ve karmaşık olsa da konu hakkında görece geniş bir bilgiye sahipti. 12 Eylül öncesi faaliyetlerin örgüt inşaa faaliyetleriyle ilgili genişçe bir bölümü, bir "bütün" olarak "Troçkistler" adı altında devlet tutanaklarında toplanmıştı.

Belgelerde ve güvenilir kaynakların anlatımlarında o dönemin Troçkistlerinin bir yandan örgütsel inşanın sorunlarıyla uğraşırken bir yandan da militanca mücadeleler verdiklerini gördük. İşçi sınıfı içerisinde köklemiş, sürekliliği olan sağlam bir devrimci yapı inşa edememiş olsalar da Troçkist militanlar, hem buldukları mahallelerin, hem de yardımına koştukları grevlerin faşist çetelere karşı öz savunmasını da içeren sert mücadelelerin içinde aktif olarak yer

"... Troçki hakkında merak saikiyle araştırma yapmam gerektiğini düşünerek Ağaoğlu Yayınevi'nin yayınladığı Isaac Deutcher'in yazdığı 3 ciltten ibaret Troçki ciltlerini okudum. Bundan sonra Stalinizm ile bağlarım koptu..."

almışlar; bu mücadeleleri bazen tek başlarına, bazen diğer sol gruplarla birlikte yürütmüşlerdi. İstanbul Kartal, Pendik, Rumeli Hisarüstü, Kadıköy, İzmir, İnegöl, Ankara ve Antalya'da, çok sayıda mücadelede Troçkistler ön saflarda yer almışlardı.

Ve kavganın ateşinin harlandığı her yerde Ahmet Doğançayır vardı... Bir efsane yaratmak, artık hayatta olmayan bir yoldaşımızı "yüceltmek" gibi bir derdimiz yok. Ancak Ahmet Doğançayır'ın ve o dönemden yüz akı ile çıkmayı, bu tutumlarını daha sonra da sürdürmeyi başaran Troçkistlerin de unutulmaması gerektiğini düşünüyoruz. Hangi siyasi çevreden olursa olsun, genç kuşak Devrimci Marksistlerin bu yiğit devrimcileri hatırlaması gerekiyor. Bu aynı zamanda Türkiye'de Troçkizmin başlangıç döneminin adeta "unutulmuş" tarihine ilişkin bir hatırlatma anlamına da geliyor. Stalinizmin, silahlı faşistlerin ve devletin baskısı altında militanca mücadelelerin içerisinde yer alan tüm Troçkistler adına bu satırları kaleme almak bir görevdi.

Genç Bir Militan

Ahmet Doğançayır, 1955 yılında İstanbul'da dünyaya gelir. Demiryolları çalışanı bir baba ve ev emekçisi bir annenin iki çocuğundan biridir. Babasının mesleği gereği ilkokulu Mersin'de, ortaokulu İzmit'te ve liseyi İstanbul Bakırköy'de okur. İstanbul'daki yılları gençliğin hızla poli-

tikleştiği yıllardır. Ahmet, daha lise yıllarında devrimci gençlik hareketinde yer almaya başlar. Gençliğin devrimci eylemlerine tereddütsüz katılır.

1973 yılında, İstanbul İktisadi Ticari İlimler Akademisi'ne girer. Devrimci Marksist düşünceyle de bu yıllarda tanışır. SSCB'deki bürokratik yozlaşmaya ve "Stalinist parti diktatörlüğü"ne yönelik eleştirileri onu devrimci Marksizme yakınlaştırır. O dönem Devrimci Marksist eserleri yayımlayan ve Troçkizme sempati duyan genç militanların bir bölümünün toplanmaya başladığı Köz Yayınları'na gidip gelmeye başlar; yayınevi çevresi onun devrimci Marksist fikirlerinin gelişimini sağlar; orada örgütlenir.

Ahmet, 1982 yılında Bursa Emniyeti'ndeki sorgusunda devrimci Marksizmden nasıl etkilendiğini şöyle anlatır:

"...Bilhassa Sovyetler ve Doğu Avrupa ülkelerindeki durumun içler acısı hali beni daha da bu konunun içine itti. Bolşevik parti tarihini okuduğumda sürekli horlanan bir kişinin varlığı dikkatimi çekti, bu kişi Troçki idi. Troçki hakkında merak saikiyle araştırma yapmam gerektiğini düşünerek Ağaoğlu Yayınevi'nin yayınladığı Isaac Deutcher'in yazdığı 3 ciltten ibaret Troçki ciltlerini okudum. Bundan sonra Stalinizm ile bağlarım koptu" diyerek fikri dönüşümünü anlatır.

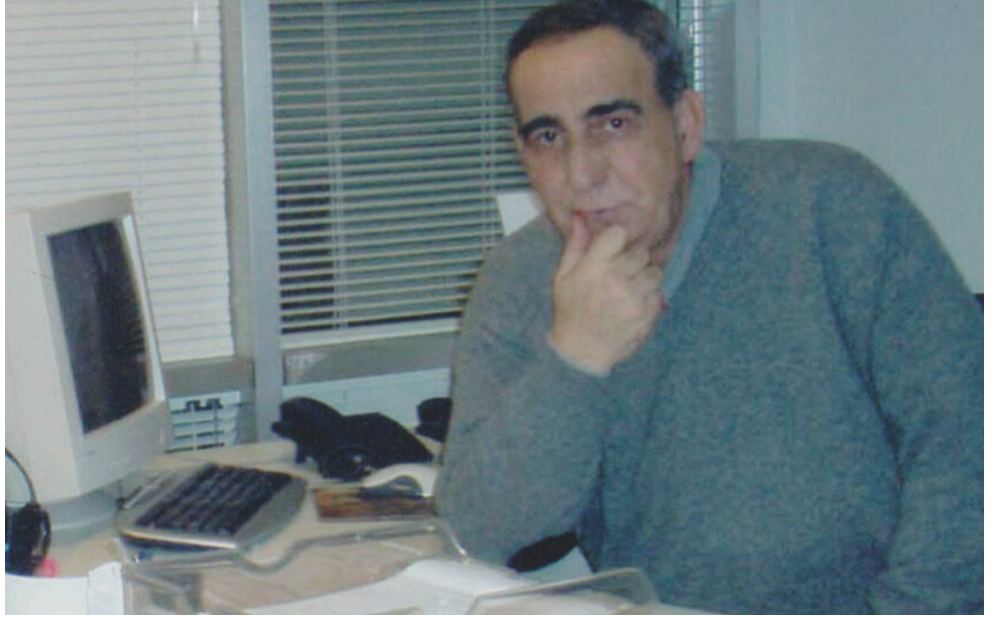
1974-75 yıllarında İstanbul Üniversitesi, işgal ve faşistlerle çatışmalar temelinde devrimci mücadelenin yükseldiği bir mücadele alanıdır. Ahmet Doğançayır ve bazıları bugün hâlâ mücadeleyi sürdüren bir grup yoldaşı, Troçkistler olarak mücadeleye atılırlar. Üniversitenin ve okulların faşistlere karşı silahlı savunmasında aldıkları çetin görevler onları militanlaştırırken, okullardaki diğer sosyalistler içerisinde de saygınlıkları artar. Bu, Troçkistlerin o dönemki en militan çıkışlarından biri olur. Bu mücadeledeki gözü pekliği Ahmet'in neredeyse hayatına mal olacaktır. Bir gün okulda "Ülkücü" faşistlerin silahlı saldırısına uğrar. Ancak tetikçinin silahı tutukluk yapar ve Ahmet hayatta kalır...

Troçkistler...

O yıllar, aynı zamanda örgütlenme konularında Troçkistler arası tartışmaların da hararetlendiği bir dönemdir. Birkaç yıl içinde çeşitli birleşmeler ve ayrışmalar yaşanır. Devrimci Komünistler Birliği, Troçkist Birlik-Devrimci Enternasyonalciler Birliği, Devrimci Sosyalist Birlik ve Komünist İşçi Birliği (İşçi Cephesi) bu dönemde ortaya çıkan Troçkist yapılarıdır.

Ahmet bir yandan elde silah sokaklarda grevleri ve mahalleleri savunurken bir yandan da bu inşa sürecinin içinde yer alır. Bütün bu süreçte her zaman işçi sınıfı içinde faaliyeti, Troçkistlerin işçi sınıfını temel alan örgütlenmesini, faşizme ve her türlü askeri darbe girişimine karşı birleşik işçi cephesinin inşası için mücadeleyi esas alan bir anlayışa sahiptir. Bu nedenle Troçkistler arasında yaşanan “Devrimcilerin Birleşik Cephesi ve Birleşik İşçi Cephesi” tartışmasında azınlıkta olan ikinci eğilimde yer alır.

Bu eğilimin DSB'den ayrılarak kendi örgütünü (KİB) kurmasının ardından yeni bir yayın çıkarma sürecinde Ahmet aktif bir rol oynar. 12 Eylül darbesinden sekiz ay önce Şubat 1980'de, İzmir'de (İstanbul'da sıkıyönetim vardır.) “İşçi Cephesi” dergisi yayımlanır. Dergi, yaklaşmakta olan bir askeri darbeyi haber vermekle kalmayıp, böyle bir darbeye karşı işçi sınıfının birleşik mücadelesini temel alan somut bir “Eylem Programı”na da içermektedir. Bu o dönemde kendi içinde bütünlük taşıyan ilk ve tek çıkıştır. Küçük bir siyasi grup, dönemin “burunlarından kıl aldırmayan” o koskoca siyasi yapılarının göremediğini veya görmek istemediğini görmüş ve yüksek sesle ilan etmiştir. Durumun giderek tehlikeli bir hal almasına rağmen Ahmet hiç tereddüt etmeden derginin sahipliğini ve yazı işleri sorumluluğunu üstlenir. İşçi Cephesi, ayrıca işçi sınıfını yaklaşmakta olan darbeye karşı uyarar ve (Almanya'da 1920'de yaşanan ve işçi sınıfının birleşik direnişle yenilgiye uğratan Kapp darbesini örnek vererek) sınıfı birleşik bir cephe altında, fabrika ve işçi mahallelerinde silahlı öz savunmaya (İşçi milisleri, öz savunma komiteleri...) çağıran iki illegal “İşçi Bülteni” de yayımlar. Bu çağrılar, dönemin “Aydınlık” gazetesinde “Karanlık mihrakların provokasyon çağrısı!” başlığıyla haber olur. Tariş olaylarının yaşandığı İzmir'de de (diğer bazı illerle birlikte) 20 Şubat'ta sıkıyönetim ilan edilmesinin ardından, Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından dergi hakkında toplatma ve kapatma kararı verilir.

12 Eylül darbesinin ardından İzmir Sıkıyönetim Komutanlığınca aranmaya başlayan Ahmet, korunması için yeterli önlemlerin alınmamış olması nedeniyle, Nisan 1981'de İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1'nolu askeri Mahkemesi tarafından İşçi Cephesi dergisi sahibi ve yazı işleri sorumlusu olarak, “komünizm propagandası” suçlamasıyla, 9 yıl ağır hapis cezasına çarptırılır ve Burdur Cezaevi'ne gönderilir

Mayıs 1982'de “İşçi Cephesi”nin Bursa İnegöl'de faaliyet gösteren birimine yönelik çok sayıda kişinin gözaltına alındığı yerel bir operasyon, verilen ifadelerin sonucunda Ankara'ya sıçrar. 3 Haziran'daki işkenceli sorgular sonucunda “örgüt arşivi” hareketten kopmuş, eski bir örgüt yöneticisinin verdiği bilgiler sonucu polisin eline geçer. Böylece operasyon İstanbul'a sıçrar. Troçkist hareketin lider pozisyonundaki bazı militanları yakalanır.

9 yıllık hapis cezası nedeniyle Burdur Cezaevi'nde bulunan İşçi Cephesi dergisi sahibi-yazı işleri sorumlusu ve KİB-MK üyesi Ahmet Doğançayır, adının İnegöl-Ankara operasyonunda geçmesi üzerine, 14 Nisan 1982'de cezaevinden alınarak bir kez daha sorgulanmak üzere 15 Nisan'da Bursa Emniyeti'ne getirilir. Ağır işkencelere rağmen sorgusunda hiçbir örgüt bağlantısını kabul etmez. İşçi Cephesi dergisini kendi imkânlarıyla ve tek başına çıkardığını ısrarla söyleyerek bu ifadesini sonuna kadar sürdürür. Ancak gördüğü işkencelerin beden sağlığı üzerindeki etkilerini ölümüne kadar yaşayacaktır.

Ahmet'in o dönemki emniyet, savcılık ve mahkeme ifadeleri tam bir siyasi savunmadır. Akımın devrimci metodunu ve hedeflerini açıkça savunur.

“Ülkede Troçkizmi benimseyen grupların amacı ve dolayısıyla bizim amacımız: Mevcut düzeni günün şartlarına göre silahlı halk ayaklanması ile veya silahsız olarak Marksist-Leninist devrimi gerçekleştirmektir. ... Bu aşamada zorunlu kolektivizasyona gidilecek, bankalar devletleştirilecek, dış ticaret tekel altına alınacak, ve devlet yapısı yavaş yavaş sönmeye bırakılacaktır.”

Kürt sorunu üzerine sorulara cevabı polis sorgusu ve sıkıyönetim mahkemeleri altında bir cüret örneğidir ve ulusların kendi kaderini tayin

ilkesini açıkça savunur:

“Ülkemizi ilgilendiren bir Kürdistan meselesi vardır. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesinin tanınması gereklidir. Ulusların dediğimiz olay günümüzde Bask olsun, Kuzey İrlanda, Azerbaycan, Belüçistan ve hatta Sovyetler Birliği'ndeki ulusların pozisyonları bu açıdan değerlendirilmelidir. Bu ulusların kendi dillerinde eğitim görmeleri, özgürce konuşabilmeleri gerekir. Sadece mesele Türkiye Kürdistan'ı değil, İran ve Irak Kürdistan'ı için de bu görüşümüz geçerlidir. ... Ulusların ayrı bir devlet kurarak kendi parlamentosu ve meclisi olması fikrini savunuyoruz.”

“Faşizme karşı savunma komiteleri”ni neden savundukları sorusunu şöyle cevaplar:

“Faşizm, 12 Eylül öncesinde, Türkiye'de tabana bağlı olarak yükselen MHP hareketi olarak kendini göstermiştir. Buna karşı bizim savunduğumuz savunma komiteleri anlayışı vardır. Siyasetlere yani devrimci hareketlere devamlı olarak ayrı ayrı olmanın, ayrı ayrı vurmanın bir anlamı olmayacağını, birlikte hareket etmenin daha doğru olduğu anlatılarak faşistler tarafından yapılan saldırıların önlenmesi için savunma komitelerinin vücuda getirilmesi sağlanacaktır. ... Bu anlamda faşizme karşı en geniş cephenin ülke genelinde oluşturulması gerekir. Bugünkü rejim ise askeri diktatörlüktür. Bunu ara rejim olarak nitelendirmek yerinde olur.”

Kendisine ve yoldaşlarına yöneltilen suçlamaların tamamını reddeder ve her şeyi kendi başına yaptığını söyler. Oysa üzerine verilmiş birtakım ifadeler vardır ve devlet faaliyete ve bağlantılara ilişkin bazı önemli bilgilere sahiptir. Ahmet yine de moralini bozmadı, hiçbir bilgi vermeyerek daha fazla insanın zarar görmesini engeller:

“Yukarıda anlattığım gibi, Türkiye genelinde Troçkizmi benimseterek işçi komiteleri, halk komiteleri ve faşizme karşı savunma komiteleri oluşturup, uzun vadede bir örgütlenmeye gideceği hususu bir gerçektir, ancak söylediğimiz gibi İnegöl ilçesinde Ankara, İstanbul ve Antalya, İzmir gibi illerde benim kendi imkanlarımla devrimci harekete bir açılım getirmek ve Troçkizmin propaganda ve ajitasyon yolu ile propagandasını yapmak amacıyla çıkarttığım İşçi Cephesi isimli derginin bir taraftar kitlesi toplaması ve ülke

İzmir Limanı'nda Yıllardır Süren Mücadele

Yargının sürekli iptal ettiği İzmir liman ihalesinde saray rejimi İzmir limanı'nı satmakta kararlı olduğunu sürekli gösteriyor.

genelinde dağıtım yapılan bu görüşlerin benimsemesi olağandır. Ancak bu kişilerin bir örgütlenmeye giderek benimle ilişkiye geçtikleri söylenemez. İnegöl'de böyle bir örgütün varlığından bahsediyorsunuz. Bu kişilerin silahlı propagandada kullanılmak üzere silah edindiklerini ve örgüt mensuplarının ifadelerinde, yazdıkları yazılmalarda yani örgüt görüşlerini yansıtan yazılarda Dev-Sos (Devrimci Sosyalistler ve İşçi Cephesi) imzalarını kullandıklarını, bu nedenle bu kişilerle benim ilişkim olması gerektiğini söylüyorsunuz, benim illegal bir örgütlenme ile ilişkim yoktur. Bana sorduğunuz ..., ..., ve ... isimli kişileri tanıyamıyorum kendileri ile herhangi bir organik bağım mevcut değildir. Ben sadece İşçi Cephesi isimli Troçkizmi benimseyen dergiyi propaganda amacıyla ve taban oluşturmak için kayıncıvalidemin bankada bulunan 50.000 lira parası ile karıma ait bilezikleri satın finansman temin ederek bu dergiyi çıkarttım. Zaten bu dergi bir defa basılarak ilk sayısı çıktı ve Sıkıyönetim tarafından tekrar yayınlanmaması yasaklandı. İlk basımında 3000 adet basılmış ve İstanbul'daki CEDA dağıtım vasıtası ile Türkiye genelinde dağıtılmıştır. Türkiye genelinde bir merkez komite oluşturulmadı ve İşçi Cephesi imzasını kullanan bu örgüt mensuplarıyla hiçbir ilişkim yoktur."

İşkenceli sorgulara rağmen Ahmet'in çözülmediğini gören Bursa emniyetindeki polisler onu tehdit eder: "Bizde konuşmadın eğer İstanbul'da konuşursan bu kez seni yaşatmayız!"

Cezaevi ve Askerliğin Ardından

Çeşitli cezaevlerinde geçen 6,5 yıllık baskı ve direnişlerle dolu bir hapis hayatının ve 1,5 yıllık "sakıncalı" bir askerliğin ardından Ahmet yeniden gündelik hayata döndüğünde zorluklarla boğuşur. Geçmişte yaşananlardan kaynaklanan bazı kuzgnlık ve güvensizliklerine rağmen yeniden toparlanmaya başlayan harekete katılır ve bazen örgütlü olarak, bazen de tek başına sürdürdüğü mücadeleyi sonuna kadar terk etmez. Kimi zaman eylemde, kimi zaman genç yoldaşlarının yanındadır. Bu arada çok sayıda makale kaleme alır, devrimci sosyalizm fikrini yaymak için var gücüyle uğraşır. Yayınlamaya başladığımız dönemde Kırmızı Gazete'de büyük bir mutlulukla görev alır.

Ahmet, sosyalizm davasına ve yoldaşlarına, canını ortaya koyacak kadar bağlı bir militandı. O bir devrimci Marksist ve enternasyonalistti. İşçi sınıfı mücadelesinin kararlı bir savaşçısıydı. Bu yüzden Ahmet, hangi ülkede yaşarlarsa yaşasınlar, tüm Troçkistler, devrimci Marksistler için örnek bir militandır.

Anısına ve kavgasına saygıyla... ■

AKP iktidarı boyunca pervasızca devam eden özelleştirmeler, İzmir Alsancak Limanı'nın özelleştirilmesi saldırısıyla devam ediyor. Özelleştirme yüksek kurulu 30.12.2004 tarihli, 2004/128 nolu kararı ile başlayan süreç, TCDD'ye ait İzmir Limanı'nın 2007 yılında 49 yıl süre ile "İşletme hakkının verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesi için ihale edilmesiyle devam etti. İhale Hutchison Grubu ve yerel ortakları Global Yatırım Holding ile Ege İhracatçı Birlikleri'nden (EİB) tarafından verilen 1 milyar 275 milyon dolarlık teklifle kazanılmıştı.

İptal edilen ihaleler

Liman-İş Sendikası'nın mücadelesi ve açtığı davanın sonucunda 2009 yılında ihale iptal edildi. İzmir Limanı'nın ikinci ihalesi ise 21 Eylül 2012'de yapıldı. Yeni planlamada limana yapılması düşünülen AVM, halkın, yerel yönetimin ve STKların tepkisiyle karşılaştı. İtirazlar sonucunda ihaleye sadece bir firma teklif verince ihale iptal edildi.

2015'te tekrar başlatılan özelleştirme ihalelerine tepki gösteren Liman İş Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Serdar Akdoğan, "Devlet, İzmir Limanı'nda işleyişi bilinçli olarak aksatıyor. Hizmet verilemeyen, atıl, işlevsiz bir liman görünümüne sokup, devletin sırtındaki kamburu kaldıralım gibi bir yaklaşımla hareket ediliyor. Amaçları Ali-ğa'daki özel limanlara rant sağlamak. Kâr eden limanımızı, yandaş sermayeye rant yolu açmak için yok pahasına satacaklar. Ama direneceğiz" diyordu.

Özelleştirme girişimlerinden sonuç alınmayınca İzmir Limanı 2017 yılında varlık fonuna devredildi. Varlık Fonu'nun limanı kiralama, devretme veya satma yetkisi bulunmakta.

2023'te Yeniden Özelleştirme Saldırısı

Kasayı boşaltan Saray 2023'te yeniden limanı satışını gündeme getirdi. İyi işletilemediği, Ali-ğa Limanı'nın ihracat rakamlarına göre geride kaldığı, söylenen yatırımların yapılamadığı gibi gerekçelerle özelleştirmenin kaçınılmaz olduğu-

nu söylemeye başladılar. Ancak biliyoruz ki İzmir Limanı bilinçli olarak yıllardır tam kapasiteyle çalıştırılmıyor.

Bakandan Açıklama

Mevcut ekonomik sorunların çözümünü Körfez ülkelerinden gelecek parada arayan Saray, şu sıralar "dost" ülkelerin kapısını çalıyor. Karşılığını ise özelleştirmeler veya türlü çılgın projelerle ödeyecek.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir Uraloğlu Bloomberg'e yaptığı açıklamada, "Körfez ülkeleriyle yatırım için görüşmelerimiz var ve Alsancak Limanı da bu görüşmeler ve yatırımlar kapsamında" dedi. Uraloğlu, Türkiye'nin ve söz konusu ülkelerin bakan yardımcılarını düzeyinde görüştüğünü söyledi.

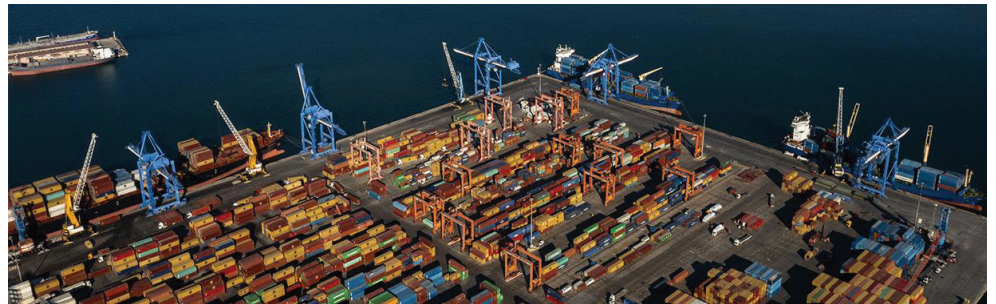
Özelleştirmenin Sonuçları

İzmir Limanı'nın satılması tartışmaları yabancı sermayeye satışı etrafında dönmektedir. Ancak esas sorun bu değildir. Zira satın alan patronların yabancı ya da yerli olması özelleştirmenin olumsuz sonuçlarını değiştirmez. Bu ulusalcı düşüncenin örneklerini Erdemir, Kardemir vb. fabrikalarda gördük. Ulusalcıların savunduğu yerli patronlar, işçileri ve bölge halkını sömürmede yabancılardan farklı değiller. Bu nedenle sorumuz yabancı sermaye değil, özelleştirmenin kendisidir.

Özelleştirme işsizliktir

Biz İzmir Limanı'nın özelleştirilmesine karşıyız çünkü özelleştirme işsizliktir, sendikasızlıktır, güvencesizliktir. Kar amaçlı çalışan özel sektör, karlılığı arttırmak için işçi kıyımı yapmaktadır. Özelleştirilen limanlarda sendikal örgütlülük yok edilmektedir. Devirle beraber iş akitleri yenilenen işçiler sendikalarından istifa etmeleri şartıyla akit imzalayabilmektedir. İş yerlerinin işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda mevzuata uymamaları nedeniyle hastalık ve kaza riski yüklenmektedir. Daha önceki liman özelleştirme deneyimleri işçiler için çalışma koşullarının, sosyal haklarının daha kötüye gitmesi ve bu şartlara boyun eğmek zorunda bırakılmalarıyla sonuçlandı.

Özelleştirmeyi durdurabilmek için, Türkiye'nin dört bir yanında işçiler, İzmir Limanı başta olmak üzere kalan son kamu işyerlerinin satışını durdurmak için birleşmeliyiz, liman çalışanları'nın etrafında seferber olmalıyız. ■

Yapay Zekâ Üzerine Düşünceler

ALEJANDRO ITURBE

Yapay Zekâ (YZ) şu anda tüm iletişim araçlarında kullanılıyor ve yoğun tartışmaların merkezinde: sınırları ne, insan zekasının yerini alacak mı, mal ve hizmet üretimi ve genel olarak toplum yaşamı üzerindeki etkisi ne olacak?

Her şeyden önce yapay zekâ, bilgi işlem, bilişim, telematik ve robotik ile bütünleşmiş teknoloji temelli bir dalın gelişiminin bir sonucu. Başka bir deyişle, insan emeğiyle yaratılan, zamandan tasarruf sağlayan, insan çabasını azaltan ve sonuçlarını iyileştiren bir araç. Başka bir deyişle, her yeni yararlı araç gibi, insanlığın yaşamını iyileştirmeye hizmet edebilir.

Asıl sorun, bu aracın emperyalist kapitalizmin ve onun büyük şirketlerinin tekelinde olmasıdır. Jeferson Choma'nın kısa süre önce bu sayfalarda yayınlanan bir makalesinin işaret ettiği gibi: "Bugün Yapay Zekâ konusundaki tüm araştırmalar Microsoft, Google, IBM, Amazon, Apple, Facebook, Çinli Baidu ve Alibaba ve Hindistanlı Infosys gibi birkaç özel şirketin elindedir".

Kapitalizm, amacı insan ihtiyaçlarını daha fazla ve daha verimli bir şekilde karşılamak değil, kâr elde etme ve biriktirme temelinde işleyen bir sistemdir -bunun temeli yeni servet üretiminden elde edilen artı değerdir-. Daha sonra, tıpkı son on yıllarda sözünü ettiğimiz teknoloji alanında olduğu gibi, yapay zekâ bu kârın hizmetine sokulmaktadır. Böylece bu birikim, işçilere karşı kullanılan bir "silah" haline dönüşür.

Bu birikim, diğer şeylerin yanı sıra, iş kaybı tehdidi nedeniyle

de bir silahtır. Yeni teknolojiler işsizlik yaratmak ve işçi sınıfının ücret, çalışma ve sözleşme koşullarına saldırma için kullanılmaktadır. Sadece "Amerika Birleşik Devletleri'nde 50 milyondan fazla doğrudan işin artan robotlaşma nedeniyle tehdit altında olduğu tahmin edilmekte. Dünyanın geri kalanında ise önümüzdeki on yıl içinde 400 ila 750 milyon işin tehdit altında olduğu tahmin ediliyor".

Bu, kapitalizmin derin bir çelişkiye yol açtığı anlamına geliyor: "Günümüzün teknolojik gelişimi göz önünde bulundurulduğunda, işgücünün ciddi ölçüde azaltılması, angaryadan neredeyse tamamen kurtulmuş olunması ve tüm işsizlerin üretim sürecine dahil edilmesi beklenirken, gerçeklik bize işçi sınıfının yaşam koşullarının sürekli kötüleşmekte olduğunu gösteriyor.

Bu son nokta üzerinde biraz durmaya değer. Bazı öngörüler, insan emeğinin yerini tamamen "makinelere" alması yönünde ilerlediğimizi iddia ediyorlar. Biz bunun, kapitalist dinamiklerin özünü ve kâr ve birikim arayışı doğrultusunda işleyişini kavramakta yetersiz, izlenimci ve yanlış bir vizyona dayandığı inancındayız.

Mal ve hizmet üretimiyle açığa çıkarılan ve emek gücü tarafından üretilen artı değere dayanan bir kâr hedefiyle, son tahlilde Kapitalizm işçi sayısını azaltabilir ancak "canlı emeği" asla tamamen ortadan kaldıramaz çünkü artı değer elde edeceği hiçbir yer kalmaz. ■

Yazının devamını linkten okuyabilirsiniz:
<http://www.kirmizigazete.org/2023/07/18/yapay-zeka-uzerine-dusunceler/>

EDİTÖRDEN

RASYONELLİK, HUKUK VE DEMOKRASİ...

HAKKI YÜKSELEN

Çok şükür, sonunda "rasyonel politikalara" döndü! Hem zaten Millet İttifakı'nın da temel ekonomik vaadi buydu. Ancak sözü edilen rasyonelliğin, yani "akla mantığa uygunluğun" nasıl bir şey olduğu ve daha da önemlisi ne derece "sınıfsal" manalar taşıdığı çok kısa sürede anlaşıldı. Bir kere daha görüldü ki, sermaye için "rasyonel" olan, emek için bir "kâbus" anlamına gelebiliyormuş!

Kitlel ve Politik Direnç

Böylesine bir kriz döneminde, burjuvazinin hangi fraksiyonu iktidara gelirse gelsin, emek güçlerinin kitlel ve politik bir direnci yoksa, uygulayacağı çözümlerin esas itibarıyla büyük sermayeye yarayacağını söylemiştik. Zaten tarihsel kural da buydu. Haliyle yanılmadı! Yapılanlar ortada: Gerçek enflasyonun çok altındaki ücret artışları (milyonlarca emekliye o bile yok), çok büyük ölçüde emekçilerin sırtına yüklenen aşırı vergilendirme, temel ihtiyaç mallarına ve her şeye yapılan yüksek zamlar... Tabii, bunlar daha başlangıç! "Rasyonel politikalar" mantıklı sonuçlarına ulaştıkça, emek açısından, başta daha da yüksek bir işsizlik, hayat pahalılığı ve satın alma gücü düşen ücretler olmak üzere, işin nerelere varacağını göreceğiz. Yani ne kadar endişe etsek azdır. Tabii, hakkını yemeyelim, büyük sermaye de endişeli, ama onların endişesi, iktidarın bu "rasyonel" politikalarından vazgeçmesi!

TÜSİAD Demokrasisi

Tabii, bir de "hukuk ve demokrasi" meselemiz var! Bilindiği üzere hem TÜSİAD, hem de "muhalfeft", krizin çözümünün (bir başka ifadeyle yabancı sermaye girişinin!) ilk koşulunun "hukuk güvencesi" ve "demokrasi" olduğunu söylüyorlar. Ancak sermaye için "hukuk", öncelikle, siyasi iktidarların keyfi davranışları karşısında yasal bir korunma aracı. Yani bu bağlamda konunun emekçilerle bir ilgisi yok! Demokrasi ise şart değil veya en fazla kendilerine lazım olduğu kadarıyla. Durum, o çok "ürkek" olduğu söylenen yabancı sermaye için de temelde aynı: Önemli olan, sömürü oranının yüksekliği, yatırımların kârlılığı ve güvenliği, emeğin de zaptırapta altında tutulabilmesi; gerisi keyfe keder! Yerli ve yabancı sermayenin, özellikle az gelişmiş ülkelerde en büyük atılımlarını kendileri için uygun çalışma koşullarını temin eden baskı rejimleri altında gerçekleştirmesi tesadüf değil!

Her şey bir yana rejimin her ne pahasına olursa olsun ayakta kalabilme önceliği bile demokrasinin önünde aşılmaz bir engel olarak duruyor. Bu konuda AB'ye falan da güvenemeyeceğimiz ortada. Bu haliyle Türkiye'yi dahil etmek gibi bir niyetleri olmaması bir yana, bünyelerinde Victor Orban gibi, sayıları giderek artan RTE muadili adamlarla da başları dertte.

Anahtar İşçi Sınıfı

Bütün bunlara bakarak, emekçilerin gerçekten ihtiyaç duydukları rasyonellik, demokrasi ve hukuku başka bir yerde aramaları gerektiğini söylemeliyiz. "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır!" sözü bundan yüz elli küsur yıl önce boş yere kayıtlı altına alınmamış!

12 Eylül Büyük Yenilgimiz, Çünkü Geçmiş Bugündür...

MURAT YAKIN

Tam 43 yıl önce Türkiye, örgütlenme hakkının burjuvazi dışında herkes için tümüyle ortadan kaldırıldığı, her anlamıyla yıkıcı bir güne uyandı. Türkiye, işte o gün, 12 Eylül darbesi ile inşa edilen baskıcı siyasal ve iktisadi bir rejimin bir karabasamı içinde tam 43 yıldır yaşıyor.

Askeri darbe, hiç şüphesiz dünya kapitalizminin uzun süren bir iktisadi durgunluk, Türkiye ekonomisinin ise derin bir iktisadi ve politik kriz içinde debelendiği özel bir sürecin uzantısıydı. Nitekim, 1973-1985 tarihleri arasında başta Latin Amerika olmak üzere Uzak Doğu ve Orta Doğu'da 15 askeri darbe gerçekleşti ve ardından askeri diktatörlükler iş başına geldiler.

Yarı sömürge konumundaki Türkiye kapitalizminin ithal ikameci büyüme rejimi, döviz ve enerji ktlıkları, süreklileşmiş bir istikrarsızlık ve politik krizler silsilesiyle tıkanmanın eşliğindeydi.

Türkiye kapitalistleri açısından bu krizden çıkmanın tek yolu yeni bir birikim rejiminin inşasıydı. Bu yeni birikim rejimi, bundan böyle iç pazara değil, kapitalist küreselleşmenin vahşi kurallarına dayanacak ve dış pazara yönelecekti. Böyle bir modelin en ufak bir demokratik işleyişe tahammülü yoktu ve tutunması her şeyden çok, topluma boyun eğdirilmesine, düşük işçi ücretlerine, işçi sınıfının örgütlerinin ve direniş odaklarının şiddetle dağıtılmasına ve genel olarak hak ve özgürlüklerin o güne dek elde edilmiş tüm mevzileriyle ortadan kaldırılmasına bağlıydı. 12 Eylül'ün ekonomi politikası basitçe budur.

12 Eylül askeri darbesinin ve üzerinde yükseldiği rejimin temel hedefi işçi sınıfının toplumsal, sendikal ve siyasal örgütlenmelerini imha et-

mektir. Bu doğrultuda, devletin kısa vadeli stratejisi devlet terörü ve baskıcı politikaları; uzun vadeli stratejisi ise bu kesimlerin siyasal gücüne yaşam alanı bırakmayacak şekilde devletin kurumsal mimarisinin yeniden yapılandırılmasıydı. Darbe rejimi, temel olarak sosyalist solun genel toplumsal muhalefet üzerindeki hegemonyasını kırmak ve gündeme yön verme kabiliyetini imha etmeye odaklandı, devrimci tehlikeyi yok edip siyasal alanı sermaye lehine düzeyerek rejim krizine son verdi.

12 Eylül'e giden birkaç yıl boyunca yaşanan, aynı zamanda düşük yoğunluklu bir iç savaştı. Faşist-anti-faşist kamplaşma, sayısız mahalle, okul ve köyün devrimci hegemonya alanları olarak sivrilmesi, faşist ölüm mangalarının Alevi katliamları, büyük kent merkezlerindeki katliamlar, aydınlara yönelik kontrgerilla kurşunları, silahlı eylem ve çatışmalar başlangıç evresindeki bir iç savaşın göstergeleriydi. Dönemin devrimci hareketi, tüm öngörü noksanlığı, eylem birliklerine dair zaaf ve yetersizliklerine karşın, egemen sınıflar içinde bir kesimin palazlandığı kitlesel bir faşist hareketi/seçeneği sokaklarda durdurmayı, zaferini engellemeyi başarmıştır.

Öte yandan, 12 Eylül yaklaşırken geniş emekçi yığınları seferber edebilme kapasitesine sahip durumdaki sendikalar, meslek odaları ve devrimci örgütler, bir Genel Grev ve Birleşik İşçi Cephesi örgütlemek ve bu yolla Türk ve Kürt emekçilere darbecilere karşı mücadelelerinde etkili bir araç sunma fırsatını hiç kullanmadılar. Zira böylesi bir politik hatta hiçbir zaman sahip değillerdi. Türkiye işçi hareketinin kitlesel örgütlerinin böylesi bir perspektiften yoksun olması ve işçi hareketine bu doğrultuda bir araçlar

bütünü sunma kapasitesinden uzak olması aslında trajedinin kendisidir.

Nitekim, 1917 Temmuz günlerinde Bolşeviklerin, işçi devrimini imha etmek için yola çıkan General Kornilov'un darbe girişimi karşısında işçi sınıfının tüm örgütleriyle birlikte geliştirdikleri birleşik mücadele hattı ya da gelişen Alman devrimini ezmek için yola çıkan eski Prusya valisi Kapp'ın Mart 1920 tarihinde gerçekleştirdiği darbenin Alman Komünist Partisi'nin diğer tüm işçi örgütleriyle birlikte yürüttükleri birleşik sınıf mücadelesi aracılığıyla püskürtülmüş olması gelişmelerin seyrini bambaşka noktalara taşımıştı. Yani 43 yıldır içinde sürüklendiğimiz karanlık bu biçimde şekillenemeyebilirdi.

Sosyalist siyaset 12 Eylül'den sonra devlet terörüyle koparıldığı gerçek yaşam alanlarına bir daha geri dönemedi. Bu alanlara kapitalist devlet, tarikatları ve mafyayı soktu, büyük iş yerlerini kendi "sendikalarına" teslim etti ve emekçi halkın çok büyük bir kesimini örgütsüz hale getirdi. Böylece görüntüler değişse de egemen sınıf, yalnızca burjuvazi için kesif bir özgürlüğün var olduğu kesintisiz bir baskı rejimi yaratmayı başardı. Unutmayalım, 1982 Anayasası bugüne kadar geçirdiği çeşitli referandum ve değişikliklerle birlikte hala bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasası. Bunu tersine çevirecek bir toplumsal güç ve bu

olağan üstü hal rejimine hayat veren zemini tek tek ortadan kaldıracak bir politik irade açığa çıkana dek de bu olağanüstü rejim varlığını sürdürmeye devam edecek.

43 yıl sonra bugün, Türk-Sünni kökenli emekçiler, aslında Türkiye kapitalizminin sömürgeci ve yayımlacı eğilimlerine hizmet eden milliyetçi-dinci ideolojinin hegemonyası altındalar. Türkiye egemen sınıflarının en gerici ideolojik akımı olan bu yıkıcı sentez", Türk-Sünni emekçilerinin ve yoksullarının şimdilik devşirilmiş "rızası" üzerinden yükseliyor.

43 yıl sonra bugün, Türk kapitalistleri uzun yıllardır hayalini kurdukları Başkanlık rejimine erişmenin, biçimsel de olsa nefret ettikleri parlamento ve denetim prangalarından kurtulmanın keyfini sürüyorlar. Başkanlık rejimi, özünde yıkıma sürüklenen toplumun artık parlamenter, demokratik yöntemlerle yönetilemiyor oluşunun açık bir göstergesi. Bu rejime yol veren 43 yıl önce açılmış şiddet dolu ve olağanüstü koşulların ürünü olan bir sürecin içinden henüz çıkabilmiş değiliz. Zira tarihsel olarak yaşadığımız Bonapartist despotizm türü olgular, varoluşunu borçlu oldukları olağanüstü koşullar ortadan kaldırılmadan yok edilemezler. Önümüzde parlamenter, ılımlı ve reformlara dayalı bir çıkış yok, aksine sınıflar mücadelesinin yoğunlaşarak keskinleşeceği bir dönem perdelerini açmakta. ■

Lev Davidovich Bronstein, tanınmış adıyla Troçki, 21 Ağustos 1940'ta Stalin'in ajanı Ramon Mercader tarafından Meksika'da katledildiğinde geride zaferler ve büyük teorik eserlerle dolu muazzam bir devrimci miras bıraktı. O, devrimler çağının liderlerindendi. Ayaklanan emekçi kitlelerin, devrimci dalgalarına yön verdi. İşçi sınıfının dünyayı değiştirme kavgasına eşlik etti. Karşı devrim ordularına karşı, işçi sınıfının Kızıl Ordusunu kurdu. Devrim, Stalinist bürokrasi tarafından çalındığında, Devrimci Marksizm ve dünya proletaryası için bedelleri ağır bir mücadeleye girdi. O ve yol arkadaşı binlerce Sol Muhalefet taraftarı sayesinde bugün Marksizmin politik ve örgütsel zinciri kopmadı.

Eğer bugün devrimci Marksizmin sürekliliğinden bahsedebiliyorsak, bunu Troçki ve Sol Muhalefet savaşçılarına borçluyuz. O, Lenin'in Parti'sinin ve Komünist Enternasyonal'in yaşayan temsilcisi, "Son Bolşevik" ti. Marksizmin enternasyonalizm anlayışını ve Bolşevizm'in devrimci parti anlayışını sürdürdü.

Teorik ve politik olarak Marksizme önemli katkılar yaptı. Rus Devrimi Tarihi, İhanete Uğrayan Devrim, Sürekli Devrim, İspanyol Devrimi, Marksizmi Savunurken, Onların Ahlakı Bizim Ahlakımız, Hayatım, Edebiyat ve Devrim, Faşizme Karşı Mücadele, Gündelik Hayatın Sorunları, Stalinizme Karşı Bolşevizm, Balkan Savaşları, Yeni Yol, Stalin'in Cinayetleri, Çarpıtılan Devrim, Sürgün Günlüğü, Çin Devrimi, Ekim Dersleri, Stalin, 1905, Geçiş Programı ve bir dizi kitap ve yüzlerce makale ile muazzam bir yazılı miras geride bıraktı...

Uluslararası sosyalist hareketin yaşayan mirası IV. Enternasyonal'i inşa etti. IV. Enternasyonal sosyalist devrim umudunun yaşayan simgesidir. Troçki, O'nu en büyük eseri olarak ifade ediyordu. Troçkist hareket, III. Enternasyonal'in tamamen Stalinist aparatın bir uydusu haline geldiği tespitinden yola çıkarak 1933'ten beri yeni bir enternasyonal hedeflemekteydi. 1938 yılında yeraltında düzenlenen bir konferansla IV. Enternasyonal kuruldu. Troçkizm o dönemde hem Stalinizm, hem faşizm tehdidi altında varlığını sürdüren yaklaşık 6 bin militandan oluşuyordu. İkinci dünya savaşı sırasında 4 bin militan

civarına düştü. Bolivya Devrimi'nde (1952) Devrimci İşçi Partisi ve Sri Lanka'da Lanka Sama Samaja haric, küçük partilerden oluşuyordu. Ama sürekliliğini hep korudu. Bu bağlamda Marksizmin dünya partisi geleneğini IV. Enternasyonal sürdürdü.

Teorik mirasını incelediğimizde kuşkusuz **Sürekli Devrim** anlayışından bahsetmemiz gerekir. 1905'ten başlayarak geliştirdiği bu teoriyi 1906'da Peter Paul kalesinde hapis-teyken Sonuçlar ve Olasılıklar broşüründe ilk kez kaleme aldı. 1917 Ekim Devrimi, 1927 Çin Devriminin yenilgisi sonucunda 1928'de Sürekli Devrim kitabını kaleme aldı. Sürekli devrim teorisinin üç temel yönü vardır. Birincisi geri kalmış ülkelerde burjuva demokratik devrimin

çaktı. Bu anlayışla II. Enternasyonal'in ve Stalinizmin aşamalı devrim teorisine de cevap vermişti. Bu teorisinin ikinci yönü ise devrimin kendi iç dönüşüm süreci ile ilgiliydi. Devrim sürekli olarak gelişir ve ilerler diyordu. Üçüncüsü de devrimin uluslararası niteliği idi. Devrim ulusal sınırlar içerisinde başlasa da,

devrim tek ülkede tecrit edilirse ilerleyemezdi. Bu nedenle proletaryaya, başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, iktidarı başka ülkelerde ele geçirmeliydi. Ulusal devrim, uluslararası devrimin

aldığında, Stalinizm tarafından bürokratikleştirilen iktidarın işçi sınıfına geçmesi gerektiğini savunuyordu. Bunun için bir siyasi devrim gerekiyordu. Troçki bunu şöyle ifade ediyordu: "Ya Siyasi Devrim bürokrasiyi devirir ya da bürokrasi kapitalizmi yeniden kurar". Yani işçi sınıfı Stalinist bürokratik aygıtı devirerek devletin sosyo-ekonomik temellerini korurken, işçi demokrasisini ve işçi iktidarını yeniden kuracaktı.

Çok önemli bir çalışması da "**Geçiş Programı**" dır. Geçiş Programı ile işçiler somut taleplerle seferber edilecek ve bu sloganlar bugünün bilinç anlayışından sosyalist bir anlayışa geçen taleplerden oluşacak ve işçilerin bilincini iktidarın fethine doğru ileri çekecekti. Gerçek bir devrimci önderlikte bu seferberlikler etrafında inşa olabilecekti.

Troçki'nin özgün teorik yanlarından biri de Faşizm analizidir. Troçki faşizmin Avrupa'da yükselişini "kapitalizmin sosyalizmden önce son siperi" olduğunu söylüyordu. Troçki ayrıca Bonapartizm, askeri diktatörlük ile farklarını da açıklıyordu. Sokaktaki lümpen proletaryanın ve küçük burjuvazinin silahlandırıldığı faşizm; "tekelci sermayenin en acımasız diktatörlüğüdür" diye

açıklıyordu. Troçki faşizme karşı **birleşik işçi cephesini** öneriyordu. Faşizme karşı birleşik mücadele sokakta yapılmalıydı ve bunun için işçi milisleri dâhil her metot kullanılmalıydı. Bu formülü yaparken sınıf işbirliği içeren Halk

cephesi anlayışına da karşı durdu. Stalinizm ise, Sosyal demokrasiyi faşizm ile ikiz kardeş görüyordu ve hatta sosyal faşist olarak nitelendiriyordu. Bu politika Almanya'da Nazileri cesaretlendirerek 1933'te iktidara taşıdı. Troçki bundan sonra III. Enternasyonalin bir örgüt olarak artık öldüğünü kabul etti. IV. Enternasyonalin inşası böyle başladı.

Sonuç olarak, bugün devrimci Marksist akımın sürekliliğini, Troçki ve yoldaşlarının hayatları pahasına verdiği mücadeleye borçluyuz. Onlar parıltılı zaferlerde de, en karanlık dönemlerde de marksizmi rehber edindiler. Bugün onların bayrağını devralan militanlar, dünyanın dört bir yanında proletaryanın ve elbette 4. Enternasyonalin zaferi için mücadele etmeye devam ediyorlar. ■

Devrimci Marksist, Enternasyonalist

Lev Troçki

Eğer bugün devrimci Marksizmin sürekliliğinden bahsedebiliyorsak, bunu Troçki ve Sol Muhalefet savaşçılarına borçluyuz. O, Lenin'in Parti'sinin ve Komünist Enternasyonal'in yaşayan temsilcisi, "Son Bolşevik" ti. Marksizmin enternasyonalizm anlayışını ve Bolşevizm'in devrimci parti anlayışını sürdürdü

ESAT ERDOĞAN

üstesinden gelecek, sosyalist devrime nasıl ilerlenir bunu anlatır. Yani, tarihsel olarak gecikmiş burjuva devriminin görevlerini de proletarya diktatörlüğü üstlenmeliydi. Proletarya bir kez iktidarı ele geçirdiğinde burjuvaziyi de mülksüzleştirerek sosyalist görevleri de gündeme getirecekti. Böylece demokratik görevler ile sosyalist görevler arasında bir süreklilik ola-

bir parçasıydı. Tüm bu tezler Ekim devriminden sonra da kanıtlandılar. Lenin'in Nisan 1917'de kaleme aldığı Nisan Tezleri ve III. Enternasyonalin ilk dört kongresi kararları Sürekli Devrim ile uyum içerisindedir.

Bir diğer önemli teorik katkısı **Siyasi Devrim** kavramıdır. 1937'de İhanete Uğrayan Devrimi kaleme